

peg paa, hvad man kan vente, og hvad de 25, der nu have sluttet sig til Højre, ville være med til, da ser det sørgeligt ud for Udviklingen i Danmark, da holder det ikke Stik, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds forudsatte, der muligvis kunde ske. Jeg vil imidlertid haabe, at det dog ikke ser saaledes ud blandt dem, der have sluttet sig til Højre. Lad os afvente det og haabe, at de dog ikke ere blevne saa reaktionære, som Folk vilde være, naar de sluttede sig til denne Betænkning. Senere ville vi nok komme til at erfare, hvad der har bevæget de Herrer til at slutte sig til deres tidligere Modstandere og løbe fra deres tidligere Kolleger. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte og erklære, at jeg selvfølgelig stemmer imod saa vel Endringsforslaget som selve Lovforslaget.

Formanden (Højsbrø): Den Slutning, som det ærede Medlem drog af Konseilspræsidentens Forhold til Grundloven, at man ikke kunde stole paa hans givne Ord, er ikke berettiget.

Ordføreren (Bojsen): Under en Situation som den nuværende, vilde jeg have været mest tilbøjelig til at indskrænke mig til den Udtalelse, hvormed jeg indledede Forhandlingen i Dag. Ærede Medlemmer have fuldstændig Ret deri, at der er ingen, der ikke har valgt sit Stade med Hensyn til Afstemningen over en saa vigtig Sag som nærværende. Det er meget langt fra mig at tro, at jeg skulde kunne paavirke nogens Afstemning i dette Øjeblik. Jeg vil derfor ogsaa kun til Slutning gøre nogle faa Bemærkninger, som væsentligst indeholde Reservationer over for Udtalelser, som jeg er nødt til at gøre paa egne og paa mine Meningsfællers Vegne, for at man ikke skulde mene, at, hvad der bliver udtalt uimodsiget, ogsaa skulde staa ved Magt.

Blandt disse Bemærkninger er der en, jeg vil gøre til det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen). Jeg tror, det var det ærede Medlem — hvis Udvikling af tidligere politiske Forhandlinger jeg nu ikke skal komme ind paa, det vilde sikkert ikke have tilstrækkelig Interesse — jeg tror, det var det ærede Medlem, der mente, jeg havde været uberettiget til at sige, at Folketinget ikke kan afgøre noget Retspørgsmaal. Jeg vil dertil bemærke, at disse Ord maa selvfølgelig forståes saaledes, at jeg ikke mener, at vi her i Folketinget ikke skulde kunne have fuld Adgang, ja fuld Ret og Pligt til at afgøre for vort eget Bedkom-

mende, hvad vi anse for Ret. Altsaa, i den Henseende giver jeg det ærede Medlem fuldstændig Ret i, at der ligger Retspørgsmaalets Afgørelse for vort eget Bedkommende ogsaa hos os. Det er sikkert. Men hvad jeg har ment, var den simple Ting, som vistnok ingen vil benægte, at den domslige Retsafgørelse ligger ikke hos os.

Det var den ene Reservation. Dernæst er der blevet sagt, at den Indstilling, som jeg har anbefalet, skulde indeholde et Brud paa Tro og Love over for vore Vælgere (Stemmer: Ja!). Nej, de Herrer have ikke deri Ret. Den Indstilling, som her er forelagt, er ingenlunde ny. Det er en Indstilling eller en Plan, hvad man nu vil kalde det, en Løsning af Knuden, der i sine Hovedtræk har været til allerede over Aar og Dag. Jeg har selv gjort mit, for at den skulde blive bekendt i vide Kredse, mellem alle dem, til hvis Stemmer og Tillid vi have støttet os. Jeg har forelagt den i vide Kredse rundt omkring i Landet, der har været Lejlighed til, Tid til rolig Overvejelse af, hvorvidt man vilde vælge sin Stilling for eller imod en saadan Løsning. Det er vist, at de, som nu med mig ville være med til at føre denne Løsning igennem, de gaa ikke dertil som letfjindige Mennesker, men efter en Overvejelse, som har haft sin Tid, og som derfor ogsaa har sin rolige Grund at bygge paa.

Den tredje Reservation er over for Talen om, hvad der herved godkendes. Jeg tror at have Ret til atter og atter at bede ærede Medlemmer og samtlige uden for at drage en skarp Grænse mellem de to Ting: at erkende, at en Ting er til, og at godkende dens Oprindelse. Jeg tror, ingen vil kunne benægte, at deri ligger en væsentlig Grænse. Det er det, vi have søgt at udtale gennem det Forslag til Beslutning, som foreligger, og jeg skal altsaa med disse Ord paa ny protestere mod, at der herved godkendes fra Folketingets Side noget som helst af de provisoriske Foranstaltninger.

Der er dernæst blevet talt om det Forlig, som der i sin Tid, i 1888 forhandlede om — ja, Forligsbestræbelserne gaa endnu længere tilbage, til 1887, 86, 85; lad mig sige: der har vel ikke været et eneste Aar i hele denne Arrække, hvor der ikke har været Tale om Forlig, og jeg ser deri et Vidnesbyrd om, at det har været alle eller i alt Fald en stor Del Medlemmers Mening og Ænske og Trang, at der maatte kunne opnaas et saadant. Men jeg skal ikke vende tilbage til andre Forsøg ad den Vej end netop det, der er fremhævet her, Forsøget i 1888, som jeg ikke kunde anbefale. Jeg skal